

شخصیت و اعتیاد

مؤلف:

علی اکبر جعفری تیرناشی

سرشناسه: جعفری تیرتاشی، علی اکبر، ۱۳۴۴ -

عنوان و نام پدیدآور: شخصیت و اعتیاد / مولف علی اکبر جعفری تیرتاشی.

مشخصات نشر: تهران: فرهوش، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۹۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۴-۱۱-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: اعتیاد - جنبه‌های روانشناسی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ج۷ ۹الف / HV۵۸۴۰

رده‌بندی دیوبی: ۳۶۲/۲۹۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۵۳۱

کتاب شخصیت و اعتیاد

علی اکبر جعفری تیرتاشی

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: فاطمه رضایی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۵۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وبسایت: www.hamyari.in

فهرست مطالب

۸		بیشگفتار
۱۰		مقدمه
۱۴		مفاهیم تاریخی سوء مصرف مواد
۱۷		سوء مصرف و علایم تشخیصی
۲۰		نظریه‌های سبب شناسی
۲۳		همه گیرشناسی سوء مصرف مواد
۲۶		نشانه‌های سوء مصرف مواد
۲۶		انواع مواد اعتیادآور
۲۷		کندکننده‌ها
۲۸		مواد استنشاقی
۳۰		شبه افیونی‌ها
۳۱		محرک‌ها
۳۲		توهم زها
۳۵		ویژگی‌های شخصیتی
۳۶		تاریخچه ای در ارتباط با موضوع شخصیت
۳۸		تعاریف شخصیت
۴۰		رویکردهای موجود در باب شخصیت
۴۶		عوامل موثر در تعیین شخصیت
۴۸		شکل گیری شخصیت
۴۹		رشد شخصیت
۵۰		ابعاد شخصیت
۵۳		نظریه‌های شخصیت
۵۸		تیپ شناسان شخصیت ویلیام شلدون
۵۹		تیپ شناسی شخصیت امیل کرچمر
۶۰		نظریه ریموند بی کتل
۶۳		هانس - جی - آیزنک

۶۴	 پنج عامل بزرگ شخصیتی
۶۵	 نظریه پنج عاملی رابرت مک کری و پل کاستا
۶۶	 نظریه خلق و خو آرنولد باس و رابرت پلامین
۶۷	 دیدگاه فطری در مورد صفات شخصیتی
۶۹	 رویکرد صفت
۷۴	 ارزیابی نظریه ویژگیهای شخصیت
۷۴	 سوء مصرف مواد و شخصیت
۷۷	 نتایج
۸۱	 پیشنهادات
۸۲	 منابع و مأخذ

پیشگفتار

به دلایل فرهنگی، اجتماعی و ناکارآمدی برنامه‌های پیشگیری موجود، اعتیاد (وابستگی به مواد) طی سالهای اخیر در ایران رو به افزایش نهاده است. از آنجا که عدم شناخت علمی ویژگیهای شخصیتی معتادان ایرانی می‌تواند منجر به ناکارایی روش‌های پیشگیری گردد این کتاب با هدف مقایسه ویژگی‌های شخصیتی معتادین وابسته به مواد مخدر و معتادین وابسته به مواد محرک مراجعه کننده به مرکز بازتوانی معتادان امید بهشهر (خلیل شهر) انجام گرفت. در عصری که جهان با شتاب به سوی توسعه علمی و اقتصادی حرکت می‌کند مسئولیت جوانان هر جامعه بسیار سنگین و غیر قابل انکار است، حیات و پویایی یک جامعه رابطه مستقیم با میزان افراد سلاخ و جوانان آن جامعه داشته و این مزیتی است که در کشورهای در حال توسعه همچون ایران نسبت به کشورهای پیشرفته صنعتی وجود دارد. سوء مصرف مواد مخدر و وابستگی به آنها صرف نظر از اینکه آن را بیماری یا آسیب روانی یا معضل صرفاً اجتماعی بدانیم پدیده‌ای است مزمن و عود کننده با ابعاد جدی جسمانی، مالی، خانوادگی و اجتماعی همراه است. این افراد متعاقب وابستگی به مواد دچار افت جدی در کارکردهای فردی و اجتماعی می‌گردد.^۱ سوء مصرف مواد، اختلال پیچیده‌ای در کل فرد است. الگوهای رفتاری و فکری خود تهدید کننده و خود مخرب، اشتهگی در سبک زندگی، عملکرد فرد را اشکار می‌سازند. با وجودی که اثرات ژنتیکی، فیزیولوژیکی و شیمیایی مواد شناخته شده است، اما خود فرد باید مسئولیت اولیه اختلال و بهبودیش را بپذیرد. بنابر این اعتیاد یک علامت است و نه جوهر و اصل اختلال. مشکل خود فرد است نه مواد.^۲

با توجه به اینکه بیماری اعتیاد یک بیماری جسمانی نیست و شامل جنبه‌های روانی، اجتماعی و فرهنگی می‌باشد و همچنین عوامل متعددی در ایجاد این پدیده نقش دارند، بنا بر این درمان این بیماری نیز شامل جنبه‌های مختلف می‌گردد و بسیار پیچیده تر و مشکل تر از درمان بیماری‌های دیگر می‌باشد. به همین منظور پژوهشها و مطالعات زیادی در این زمینه

صورت گرفته است تا روشهای درمانی هر چه بیشتر بتواند جهت کمک به فرد مبتلا موفق باشد و تا حد ممکن درصد عود بیماری کاهش یابد.^۱ جامعه ایران طبق امار موجود (سرشماری ۱۳۷۵) یک جامعه جوان است، لذا شایسته است که به مشکلات و مسائل جوانان و راههای پیشگیری و درمان اعتیاد آنان توجه ویژه‌ای شود، آگاهی از نقش روش مقابله‌ای جوانان می‌تواند در یافتن این پرسش که آنها در رویارویی با موقعیت‌های استرس زا چگونه واکنش نشان می‌دهند کمک کند. همچنین این شناخت‌ها می‌تواند راههای مناسب برای کاهش بسیاری از اختلالات و اختیارات، طبع بهداشت روانی در اختیار متخصصان بهداشت روانی قرار دهد.^۲ همچنین با توجه به بررسی‌های د، رابطه با همبودی اختلالات روانی و شخصیتی در مصرف کنندگان مواد مخدر، می‌توان گفت که این پژوهش موضوع مناسبی جهت تحقیق و بررسی است.

۱ مناجاتی، فرنام و محمدی، ۱۳۸۲

۲ باقری، ۱۳۸۵